रवि शाक्य
इखाछें, यल

Nepalese Alphabet
नेपाल लिपि संग्रह

Hemraj Shakyavansha
हेमराज शाक्यवंश

न्याना दिसँ । ब्वना दिसँ । ब्वंका दिसँ ।
नेपालभाषायात तेवा बिया दिसँ ।

१. नेपाल भाषा शब्द संग्रह- (च्यागुगु संस्करण) - ले. सुगतदास तुलाधर
२. नेपाल लिपि संग्रह- (च्याकोगु संस्करण) - ले. हेमराज शाक्यवंस
३. नेपायागु पुलां बाखं-छगूगु भाग (प्यंगुगु संस्करण) - ले. स्व. करुणाकर वैद्य
४. नेपाल देशया अक्षरबोध- (स्वंगूगु संस्करण) - ले. स्व . पन्ना प्रसाद वैद्य
५. वें फय् व मेमेगु बाखं- (स्वंगूगु संस्करण) - ले. स्व. पुण्यरत्न वज्राचार्य
६. वाज्याया ग्वाय व मेमेगु बाखं- (स्वंगूगु संस्करण) - ले. स्व. पुण्यरत्न वज्राचार्य
७. महासत्व नाटक - ले. स्व. जुजु सुरेन्द्र विक्रम शाह (कोर्से दुय्यागु)
८. नेपायागु पुलां बाखं- स्वंगूगु भाग -ले.स्व. करुणाकर वैद्य
९. नेपायागु पुलां बाखं- न्यागूगु भाग -ले.स्व. करुणाकर वैद्य
१०. निगूगु पर्याय वाचि कोश - ले.स्व. आदिवज्र वज्राचार्य
११. पुलागु मे-निगूगु व स्वंगूगु भाग - ले.स्व. मानदास तुलाधर (कोर्से दुय्यागु)
१२. मल्ल शाह कालया मे - ले.स्व. मानदास तुलाधर (कोर्से दुय्यागु)
१३. म्ह्यायुया नामे बौंथा पौ - ले.स्व. पंडित जवाहर लाल नेहरु
- अनुवादक स्व. करुणाकर वैद्य
१४. न्वाखं पुचः - ले.स्व. धर्मरत्न "यमि"
१५. नेपाल भाषा नेपाली शिक्षा - ले.श्रीमति अञ्जु तुलाधर
व सृजना तुलाधर (याकनं पिहां वइगु)
१६. लोक मे मुनामि मानदास तुलाधरया जीवनी - ले. मदन सेन वज्राचार्य

सफू दइगु थाय्: नातिवज्र वज्राचार्य
भोटाहिटी, काठमाडौ

थाकू: श्रेष्ठ सेक्रेटरियल सर्भिसेज, असन ।

रवि शाक्य

Nepalese Alphabet
नेपाल लिपि संग्रह

Compiled by
Hemraj Shakyavansha
संग्रहकर्ता
हेमराज शाक्यवंश

मानदास लुमन्ति प्रकाशन
काठमाडौं

च्याको खुसी १००० कपि ने. सं. १११३
8th Edition 1993
२०५०

समिति स्वीकृत जूगु

पिकाक -

मानदास लुमन्ति प्रकाशन
च १/११२, असन कमलाछि
काठमाडौं
नेपाल ।

सर्वाधिकार प्रकाशक याके सुरक्षित

विषय सूची
Contents

विषय			पृष्ठ
१.	रञ्जना लिपि (Ranjana Alphabet)	१	1
२.	भूजिंमोल लिपि (Bhujinmol ,,)	२२	22
३.	कूंमोल लिपि (Kunmol ,,)	२४	24
४.	क्वँमोल लिपि (Kwanmol ,,)	२६	26
५.	गोलमोल लिपि (Golmol ,,)	२८	28
६।	पाचुमोल लिपि (Pachumol ,,)	३०	30
७.	हिंमोल लिपि (Hinmol ,,)	३२	32
८.	लितुमोल लिपि (Litumol ,,)	३४	34
९.	थौकन्हे प्रचलितगु लिपि (Alphabet currently used in Nepal)	३६	36
१०	मेमेगु लिपि (Miscellaneous alphabets to be met in Nepalese books & inscription)	३८	38
११.	कूटाक्षर (Kutakshar) A monogram type of Ranjana Alphabet	४४	44

पिकाःक या च्यागूगु पिथनाया सुचं

थुगु च्यागूगु पिथना पिकाय खंगुली प्रकाशनया पाखें ग्राहक पाठक व सफू मिया बिपिं सकल सित धन्यवाद। थुगु च्यागूगु पिथना स फयां फह्हि त्रुतित दया च्वंगु सचेयाना आधुनिक प्रविधिं छापे याना न्हापा स्वया बांलाक छापे यायूत श्री सोभियत रत्न तुलाधर जुं संशोधन यायेगु छापे यायूगु भाला क्या सहयोग याना दिगु यात सुभाय् मविसें च्वने मफू।

TO THE READERS

The hearty welcome given to the first edition of this book with Devanagri equivalents by the people in Nepal and outside Nepal has given us the chance to bring out this edition with Devanagri and Roman equivalents. Compiled by an authority the alphabets contained in this book cover almost all the alphabets to be found in the ancient and modern Nepali books, inscriptions and others so far met. It is hoped that this book will be a great help to those who want to do research works on Nepal.

PUBLISHER

प्रस्तावना

ध्व जगतमण्डले अनेनेगु पुलाँगु धालसां प्राचीन देश यक्कें दु। थौकन्हे बने जूवगु देश धालसां अर्वाचीन देशनं यक्के दु। ध्व खँ छम्ह छम्ह संसार या वंशावली धालसां इतिहास सोम्हेसें मस्युगु मखु। ध्व १५० सत्याकोटि मयाक बास याना च्वंगु ध्व सभ्य जगते नेपाल नं अति पुलाँगु व सभ्य देश खःनि अकि मेमेगु देशे प्यदोल न्यादोलं दँया वंशावली धालसां इतिहास दुखनि भी नेपाल देश पृथ्वीमण्डलया दकसिबे च्वयलाना च्वंगु छचा खेलं हिमालय परवतं चाहुइका ३३ सुइसोकोटि देवपिं सहित थन बिज्याकबगु अपूर्वगु आर्यावर्त पुण्यभूमि, प्रकृति या सकल लक्षण परिपूर्णगु ध्व भीगु पितृभूमि, मातृभूमि, देवभूमि व जन्मभूमि खः। ध्व खँ भीगु प्राचीन वंशाबली बृहत स्वयम्भू पुराण नेपाल महात्म्य इत्यादि पुलां पुलाँगु संस्कृत व नेपालभाषा साहित्यया भीगु प्राचीन व अर्वाचीन भण्डारे छकें नेपालया देशवासि भक्तसेवक देशप्रेमिपिसँ दुहाँ वना सोसा थःगु साहित्य थमनं म्हसिइ थुका। गुगु बखते भारते अनेनेगु सभ्यताया चिन्ह दत विकास जुल, उगु बेलायागु आपालं संस्कृत व भाषा साहित्य नेपाले नं प्रवेश जुल। हाकनं दोलछि दँतक भारते यवनम्लेच्छतसें भारतया प्राचीन तक्षशीला, काशी, ओदन्तपुरी विक्रमशील, नालन्दा अगहल विहार व विश्वविद्यालय ध्वंश यात उबले अनया पण्डित ज्ञानिगुणिपिं सकलेंदेवपि सहितसंस्कृत, प्राकृत, मागधि (पालि)शास्त्रविद्याय अनेक कीर्तिवस्तु ज्वना नेपादे शरण वयमाल। उगु बखते भारत धालसां जम्बुद्वीप वया भीगु आदिगु नेपालभाषा भीगु विशाल संस्कृतादि साहित्य व सभ्यता यात अपालं बढेयाना थकगुया प्रमाण छुछु धालसा भी शाक्यवंश, मल्ल, लिच्छवी इत्यादि जातिया मनुष्यत नेपाले वयाच्वंगु अभिगु साहित्य सभ्यता लक्षण यक्व

खने दनि । उगु बखतयागु थितिरिति चालबाला आपालं दुहाँवया भी प्राचीन नेपालवासि धालसां नेवाजाति याके दुपिना च्वने धुंकल । थ्व विषये अनुसन्धान याना प्रकाश विकाश बढेयायगुलि हे सकल नेपाली नागरिकपिंसँ उगुति उन्नतिशील जुइमाल । ५०० दँति न्हय्व स्वनामधन्यम्ह महाराज जयस्थिति मल्लया शासन पर्य्यायस नेपालया आदि निवासी व लिपा व:पि पञ्चगौड व पञ्चद्राबिड देशं व:पि नं मिलेयाना ६४ खुईप्यंगु जात व मेमेगु जातजातिनं दुथ्याक थकगु खने दु। अकिं भीथाय् पुलाँ फुलाँगु भुजिंमोल, पाचूमोल, गोलमोल, क्वेंमोल, लितुमोल इत्यादि नेपाल आखल धयागु भीगु राष्ट्रया आखलया समये समये परिवर्तन जुयावयेँ नेपालया पण्डितपिसँ भीगु दोलंदोल सफूलि च्वया थकगु योयगु ब्वनेगु छम्ह छम्ह प्रजाया कर्तव्य ख:

भी १००० दोलछि दै थुखे बाँलाक चलेयाना ह:गु आख: नेपाल आख: हे ख: । थ्वया प्रमाण कान्तिपुर महानगरे लायकू ध्वाखाय् च्वंगु महाराज कवीन्द्र जयप्रताप मल्लया ३०० दँति न्हय:यागु शिलापत्र अद्यापि दनि । थ्व शिलापत्रनं प्रत्यक्ष खनेदु कि व भीगु प्राचीन अर्वाचीन जातिय आखल नेपाल आखल लिसे काश्मीर, भोट, देवनागरी, कयेथिनागरी, मैथिलि (तिरहूतिया) बिलायतया फ्रान्सभाषा पच्छिम म्लेच्छ देशाया अरविक पारसिक भाषा नापं दुथ्याक त:गु दु थुलिजक मखु पञ्चद्राबिडपिंसँ ह:गु नायर देश (दक्खिन भारत) या तेलंगि हाकनं गौड देश ह:गु बङ्गभाषा धालसां बङ्गालि आखल च्वया तवगु सफू साहित्य नं थन दुगु खव । आ थुपिं बिलायत, अमेरिका, जापान, भारत इत्यादि देशाया सफू कोठाय् धू छफुटि मदुथाय् न्हाय्कं झ्याल नापं दुगु पिलाचाय् तया भीगु कीर्तियात अत्यन्त आदरभावयाना तवगुलि भीगु नेपालया मुख्य नेपालभाषा गुगुजा उगु समये देवभाषा, राष्ट्रभाषा, देशभाषा व प्रजाभाषा जुई धुंकूवगु खव । उगुया मुख्य नेपाल आखलयात भीगु वंशाबलिया प्रमाण ज्वना प्रजातन्त्र राज्ये स्वदेश विदेशाया साहित्यप्रेमी जनतां पक्षपात मयासे योग्य स्थान बियेमाल धयागु जिगु अन्तष्करणया आशिका खव ।

आ थ्व "नेपाल लिपि संग्रह" थजागु प्राचीन अर्वाचीन नेपालया आखल दुगु वर्णमाला सफू जिम्ह शिष्य नेपाल देशे अशोक पट्टन ललितपुर महानगरे महाबुद्ध देवालयया पण्डित हेमराज शाक्यवंशयात बारम्बार भीगु जातीय लिपिशास्त्रे कुत: याका ललितपुर आदर्श कला प्रदर्शनी नं थ्व आखल लुँ च्वका ब्वय्कागु खव । थुगु रञ्जना लिपि खना सकल प्रजा वर्ग नं अतिकनं प्रशंसा याक जुल । अज्जनं मगानि थुकिं फक्व च्वया मुंदाहकि धका बारम्बार उत्साह बिसँलि आतक्क थम्हं स्यगु फुगु मुंकाव थ्व "नेपाल लिपि संग्रह" सफू दयका ह:गु खना जिपनिसेनं अतिनं प्रशंसा यानागु जुल थुका । भीगु नेपाल आखले भीगु देशाया आखल थासा दयेकाव बाँलाक छापा जूव:गु थ्व पुस्तक छगू छगू छम्ह छम्ह साहित्यप्रेमी भाजु मय्जु मचा मैचां कया ब्वनेगु ब्वंकेगु यातसा भीगु मनोरथ पूर्ण जुइ थुका ।

धर्मादित्य धर्माचार्य

सप्तपुर महाविहार,
स्वथपसलछें स्वथतोल,
अशोक पट्टन (ललितपुर), नेपाल
ने. सं १०७३ श्रीपञ्चमी

एम्. ए (कलकत्ता) एफ्. सि. आई. (लण्डन) एफ्. आर. इकन्. एस. (लण्डन) टि. डि. एच्., बौद्ध साहित्यरत्न, इत्यादि ।

परिचय

ध्व "नेपाल लिपि संग्रह" या लेखक जुया बिज्याम्ह श्री हेमराज शाक्यवंशजु छम्ह आख: विशेषज्ञ ख:। ध्वयक: नं मचाँनिसें हे ध्व विभिन्न प्राचीन आख: अभ्यास याना निपुणताया साथे प्राचीन भाषायागु अन्वेषण यायगु कार्यस थ:गु जीवन - समर्पण यागु दु। ध्वयक:यात ध्व प्राचीन आखले अपालं बोधयाका बिज्याम्ह स्वर्गीय पं. तोडरानन्द (आशामदु महाबौद्ध) जु ख:।

२००८ साले ललितपुर रक्षामण्डल (केन्द्र) पाखें आयोजना यागु "आदर्श कला प्रदर्शनी" नं विवध विभिन्न कलायागु साथसाथे लिपि कलायात नं छगू विशेष स्थान ब्यूगुलिं ध्वयक: लिपि कलाकार हेमराजजु नं रञ्जनाक्षरे लुँयागु मसी थ:गु अद्वितीय प्राचीन लिपि कला प्रदर्शनी क्यंगुली ध्वयक:यात प्रथम श्रेणी यागु प्रमाणपत्र ब्यूगु दु।

ध्वयक:यात वीर पुस्तकालये थुजोगु हे प्राचीन आख: सम्वन्धि ज्या चूलाना च्वंगुलि आशा यायेफु ध्वेकलं अपालं अन्वेषण यायां ध्वहे आख: सम्वन्धि आपालं लिपि सफूत पिकाकां वनी धैगु आशा दु। गुगुया सहारां कि फीयेंजा:पि कँतेत हानं व मतयागु ज: दइ गन फी न्हापायापिं थ: आजु तापा आजुपिनिगु उन्नतिया परा काष्ठाय् थ्यना च्वने धुंकूगुसाहित्य व संस्कृति अध्ययन यायां वनेगु त्वाथ: लुइके फइ।

ध्व सफू स्वेबले चिकिचाधं तर ध्व सफुलिं फ्रीगु सारा साहित्य, संस्कृतियागु मूव्वा:यागु ता: अवश्यनं चायकः बी, अकिं ध्व सफू चिकिचाधंगुलि हे थुकी अद्वितीय विशेषता दु।

सत्यमोहन जोशी

सत्य साहित्य सदन
ल. पु. बकुंबहाल
पोहेला पुन्ही
ने. सं १०८९

भू. पू. अध्यक्ष ललितपुर
रक्षमण्डल (केन्द्र)
सम्पादक - "कलाकार"

भूमिका

थुगु "नेपाल लिपि संग्रह" सफू प्रकाश याय् दुगु अत्यन्त हर्षया खँ ख: । वर्तमान परिस्थितिया समय चक्रंयाना सकल देशवासिपिसं थव थव भाषाया साहित्य व आखल प्रचार व अभिवृद्धि यानाहया च्वन । तर नेपाल भाषायात उन्नति व गौर व बृद्धि याय् निम्ती स्वदेश भाषा-प्रेमी सज्जन पनिसेनं सफू व पत्रिका प्रचार यायगुली निरन्तर समुद्योग यानाहया दीगु हे दु । तर वया साथे साधारणगु छगु नेपाल आखल नं पिहाँ वया च्वने धुंकल ।

परन्तु अपशोचनीय खँ थ्व ख: कि - गुलि नेपाले दैच्वंगु साहित्यया समूह धार्मिक, सामाजिक, ऐतिहासिक तन्त्र, मन्त्र, जातक, अवदान ग्रन्थ, पुराण इत्यादि उल्लिखित ग्रन्थ व्याक्क नेपालया प्राचीन आखल रञ्जना, भूजिंमोल आदि विविध आखलं च्वया वंगु खनेदु । धाथें धायमाल धासा नेपालया साहित्य, संस्कृति व सभ्यता आदिया पर्याप्तरुपं इतिहास म्हसियेक्यत बिना प्राचीन कलायागु तालपत्र, नीलपत्र, स्वर्णपत्र, शिलापत्र, ताम्रपत्र आदिसं च्वयातवगु आखल रञ्जना, भूजिंमोल, पाचूमोल, कुंमोल, हिंमोल, लितुमोल, कूटाक्षर, सप्ताक्षर आदि आखल व्याक्कं च्वया वंगु गुलि दु: व व्याक्क नेपाल देशाया आखल ख: । गुगु आखल कि अपालं समय तक नं प्रतिबन्धे लाना च्वने धुंकगु अर्थात् परलोक ज्वीत तयार जुया वने धुंकगु सदुर्लभगु आखल पुनर्नेपाल भाषाया साहित्य विकास व प्रकाश ज्वीत्यंगु सुअवसर

थ्यंक:वगु जगु निम्ति स्वदेशवासि दाजु किजापिं तथा तता केहँ मयजुपिंगु सम्मुखे प्रस्तुत याय् दत । थ्व छगू सौभाग्यया विषय ख : ।

आशा दु कि नेपाल भाषानुरागि सज्जनपनिसेनं थुगु सफू छगू छगू प्रति छैं तया थ: काय् म्ह्यायपिंत नेपाल आखल सयके बियादी धैगु अनन्त आशा दु । गुकें भविष्ये नेपालयागु साहित्य व संस्कृतियात यथार्थरुपं " सत्यं शिवं सुन्दरम्" यागु पद ग्रहण याकिपिं जुया साथे देशाया भावी सुपुत्र कर्मवीर जूवनीपिं जुयू थुकल ।

थुलि धया नेपालेश्वरया श्री चरण कमल पादुकास समर्पित यानागु जुल । शुभम् ।

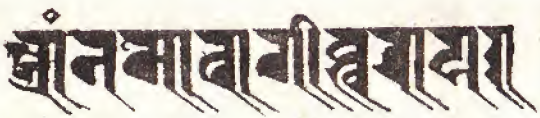
१०७४ होली पुन्ही

हेमराज शाक्यवंश

RANJANA ALPHABET

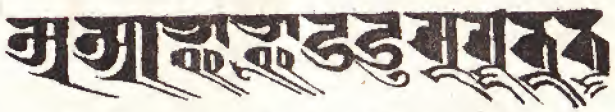
रञ्जना लिपि

बागीश्वर स्मरणोच्चारणम्

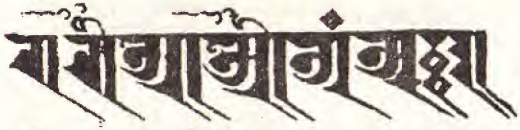
ॐ न मो बा गी श्व रा य॥

Vowels स्वरवर्ण (माँ आखल)

A A I EE U OO Ri Ree Lri Lree

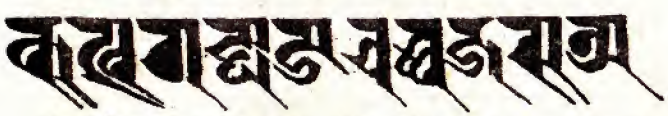
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ

E Ai O Au Am Ah

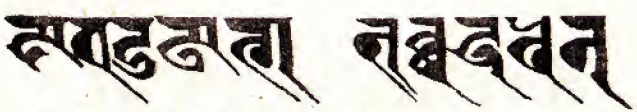
ए ऐ ओ औ अं अः॥

(व्यञ्जनवर्ण) बा आखल Consonants

Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan

क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

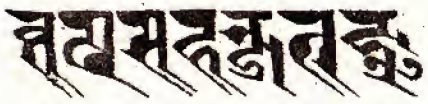
Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na

ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa

प फ ब भ म य र ल व

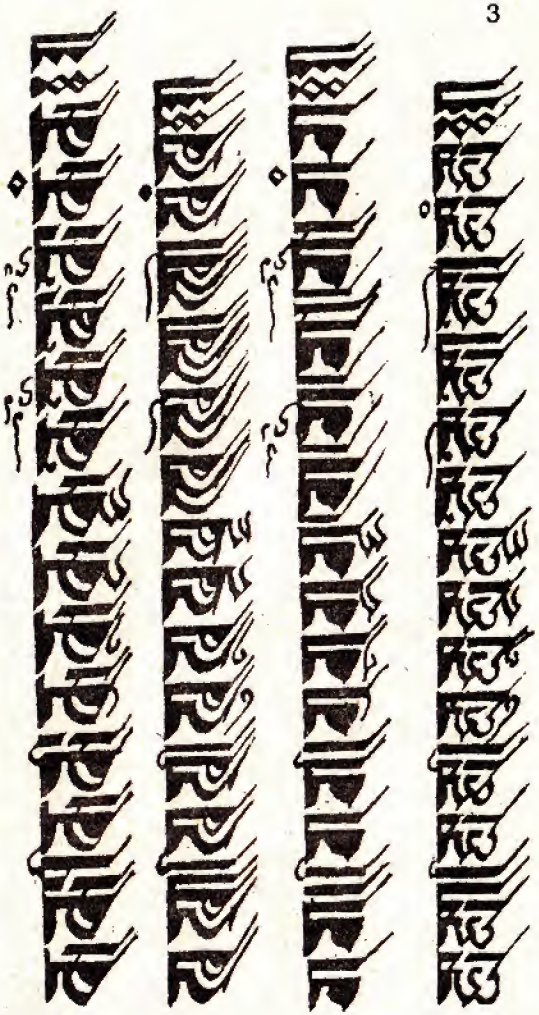
Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jya

श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

स्वरवर्ण संयोग व्यञ्जनवर्ण क - ज्ञ पर्यन्त

Consonants mixed Vowels from Ka to Jya

Ka Ka Ki Kee Ku Koo Kri Kree Ke Kai Ko Kau Kan Kah

धूलि स्वर संयोग व्यञ्जनवर्ण जुल ।

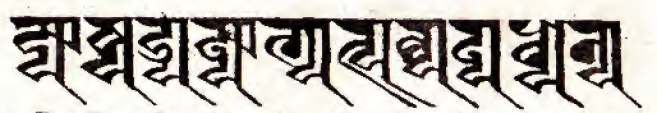
यकार संयोग व्यञ्जनवर्ण

Consonants mixed with Ya

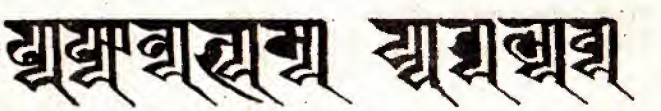
Kya Khya Gya Ghya Nya Chya Chhya Jya Jhya Yanya

क्य ख्य ग्य घ्य ङ्य च्य छ्य ज्य झ्य ञ्य

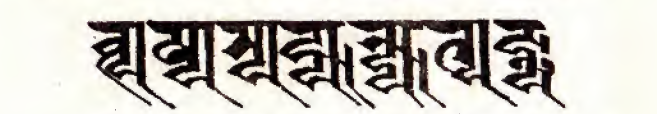
Tya Thya Dya Dhya Nya Tya Thya Dya Dhya Nya

ट्य ठ्य ड्य ढ्य ण्य त्य थ्य द्य ध्य न्य

Pya Phya Bya Bhya Mya Yya Rya Lya Wya

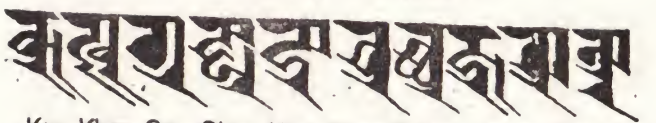
प्य फ्य ब्य भ्य म्य य्य र्य ल्य व्य

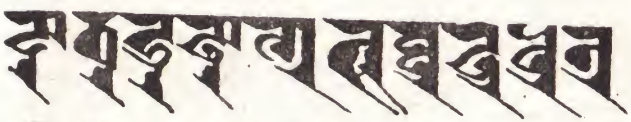
Shva Shya Sya Hya Kshya Trya Jnya

श्य ष्य स्य ह्य क्ष्य त्र्य ज्ञ्य

Consonants mixed with Ra
रकार संयोग व्यञ्जनवर्ग

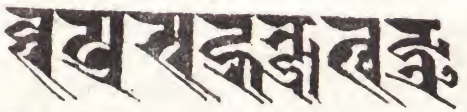
Kra Khra Gra Ghra Nra Chra Chhra Jra Jhra Yanra
क ख ग्र घ ङ्र च्र छ्र ज्र झ्र ञ्र

Tra Thra Dra Dhra Nra Tra Thra Dra Dhra Nra
ट्र ठ्र ड्र ढ्र ण्र त्र थ्र द्र ध्र न्र

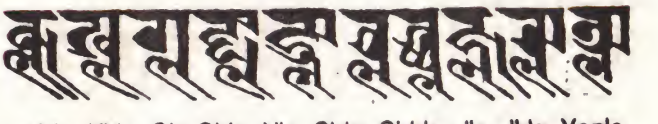

Pra Phra Bra Bhra Mra Yra Rra Lra Wra
प्र फ्र ब्र भ्र म्र य्र र्र ल्र व्र

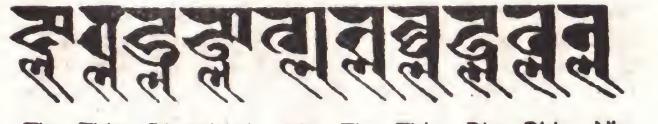

Shra Shra Sra Hra Kshra Trra Jnra
श्र ष्र स्र ह्र क्ष्र त्र ज्ञ्र

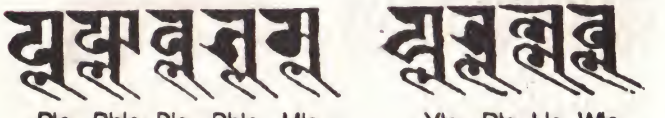
Consonants mixed with La
लकार संयोग व्यञ्जन वर्ग

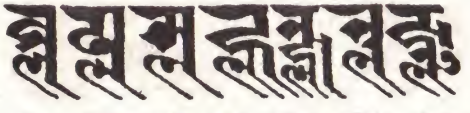
Kla Khla Gla Ghla Nla Chla Chhla Jla Jhla Yanla
क्ल ख्ल ग्ल घ्ल ङ्ल च्ल छ्ल ज्ल झ्ल ञ्ल

Tla Thla Dla Dhla Nla Tla Thla Dla Dhla Nla
ट्ल ठ्ल ड्ल ढ्ल ण्ल त्ल थ्ल द्ल ध्ल न्ल

Pla Phla Bla Bhla Mla Yla Rla Lla Wla
प्ल फ्ल ब्ल भ्ल म्ल य्ल र्ल ल्ल व्ल

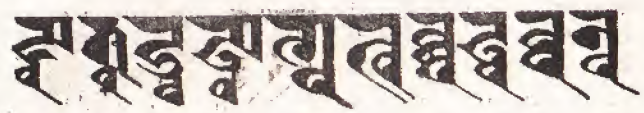

Shla Shla Sla Hla Kshla Trla Jnla
श्ल ष्ल स्ल ह्ल क्ष्ल त्र्ल ज्ञ्ल

Consonants mixed with Wa
वकार संयोग व्यञ्जनवर्ग

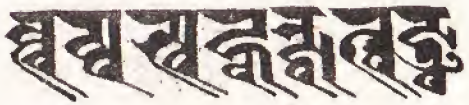
Kwa Khwa Gwa Ghwa Nwa Chwa Chhwa Jwa Jhwa Ynwa
क्व ख्व ग्व घ्व ङ्व च्व छ्व ज्व झ्व ञ्व

Twa Thwa Dwa Dhwa Nwa Twa Thwa Dwa Dhwa Nwa
ट्व ठ्व ड्व ढ्व ण्व त्व थ्व द्व ध्व न्व

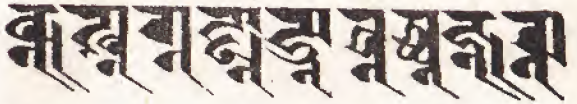

Pwa Phwa Bwa Bhwa Mwa Ywa Rwa Lwa Wwa
प्व फ्व ब्व भ्व म्व य्व र्व ल्व व्व

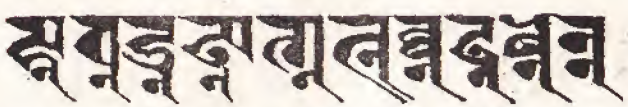

Shwa Shwa Swa Hwa Kshwa Trwa Jnwa
श्व ष्व स्व ह्व क्ष्व त्र्व ज्ञ्व

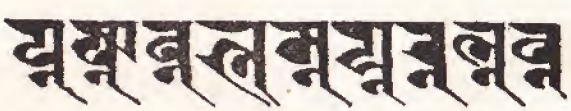
Consonants mixed with Na
नकार संयोग व्यञ्जन वर्ग

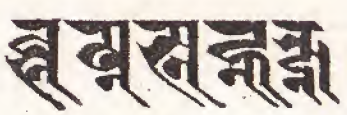
Kna Khna Gna Ghna Nna Chna Chhna Jna Jhna
क्न ख्न ग्न घ्न ङ्न च्न छ्न ज्न झ्न

Tha Thna Dna Dhna Nna Tna Thna Dna Dhna Nna
ट्न ठ्न ड्न ढ्न ण्न त्न थ्न द्न ध्न न्न

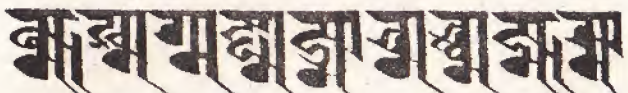
Pna Phna Bna Bhna Mna Yna Rna Lna Wna
प्न फ्न ब्न भ्न म्न य्न र्न ल्न व्न

Shna Shna Sna Hna Kshna
श्न ष्न स्न ह्न क्ष्न

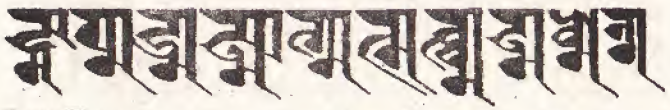
Consonants mixed with Ma

मकार संयोग व्यञ्जनवर्ग

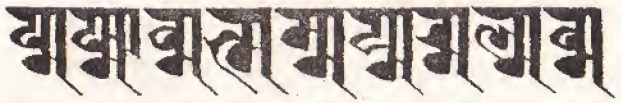
Kma Khma Gma Ghma Nma Chma Chhma Jma Jhma

क्म ख्म ग्म घ्म ङ्म च्म छ्म ज्म झ्म

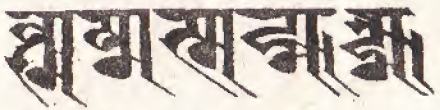
Tma Thma Dma Dhma Nma Tma Thma Dma Dhma Nma

ट्म ठ्म ड्म ढ्म ण्म त्म थ्म द्म ध्म न्म

Pma Phma Bma Bhma Mma Yma Rma Lma Wma

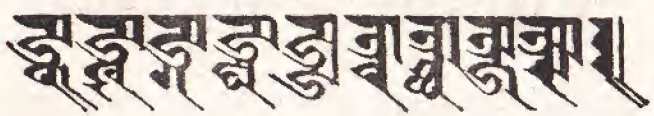
प्म फ्म ब्म भ्म म्म य्म र्म ल्म व्म

Shma Shma Sma Hma Kshma

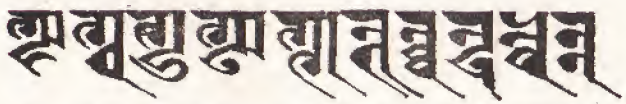
श्म ष्म स्म ह्म क्ष्म

पूर्वतो वर्गीय पञ्चम व्यञ्जनवर्ण

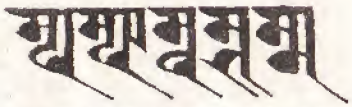
Nka Nkha Nga Ngha Nna Ncha Nchha Nja Njha

ङ्क ङ्ख ङ्ग ङ्घ ङ्ङ ञ्च ञ्छ ञ्ज ञ्झ

Nta Ntha Nda Ndha Nna Nta Ntha Nda Ndha Nna

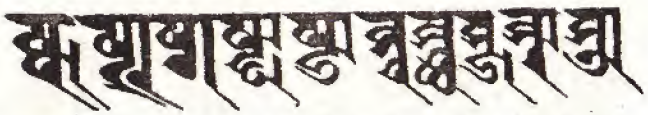
ण्ट ण्ठ ण्ड ण्ढ ण्ण न्त न्थ न्द न्ध न्न

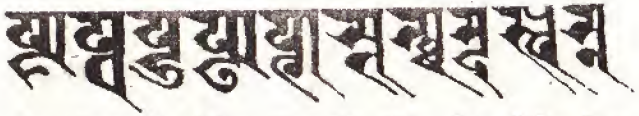
Mpa Mpha Mba Mbha Mma

म्प म्फ म्ब म्भ म्म

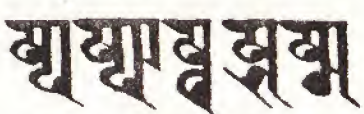
Consonants mixed with Sa
सकार संयोग व्यञ्जनवर्ण

Ska Skha Sga Sgha Sna Scha Schha Sja Sjha Syan
ष्क ष्ख ष्ग ष्घ ष्ङ श्च श्छ श्ज श्झ श्ञ

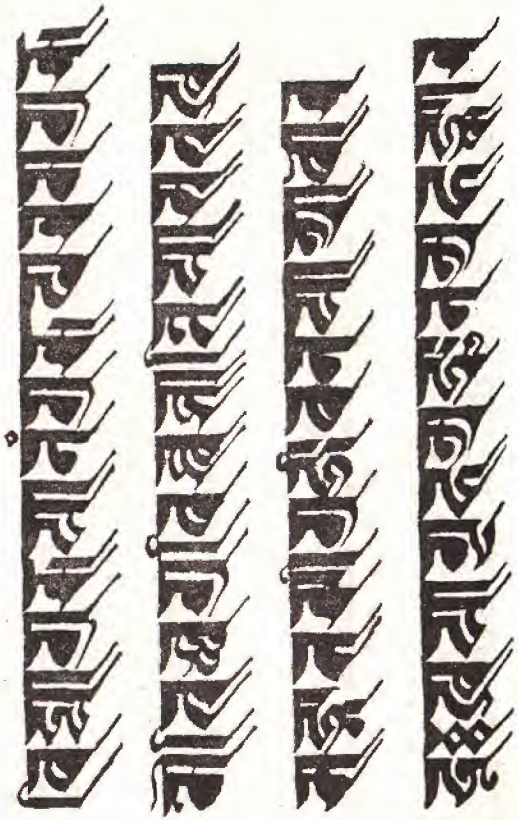

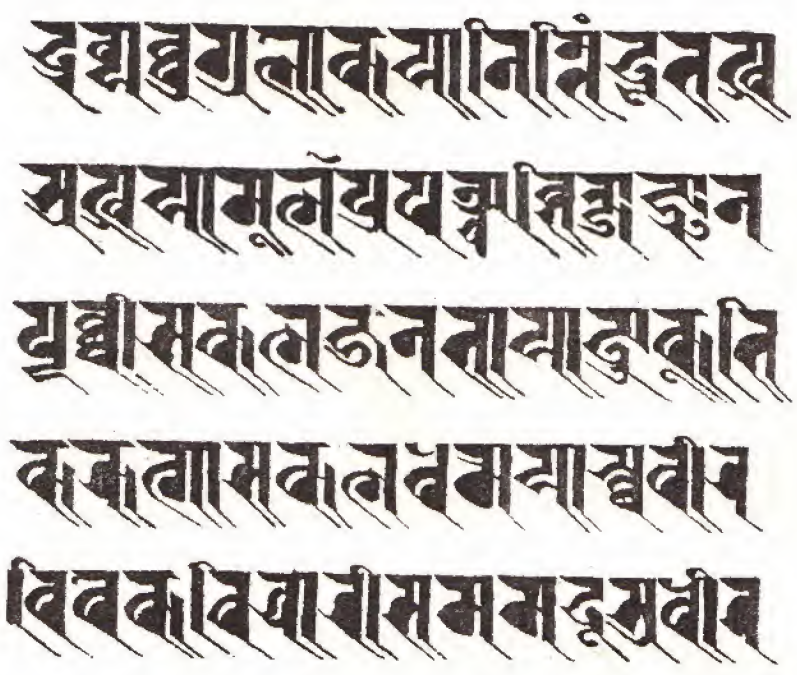
Sta Stha Sda Sdha Sna Sta Stha Sda Sdha Sna
ष्ट ष्ठ ष्ड ष्ढ ष्ण स्त स्थ स्द स्ध स्न

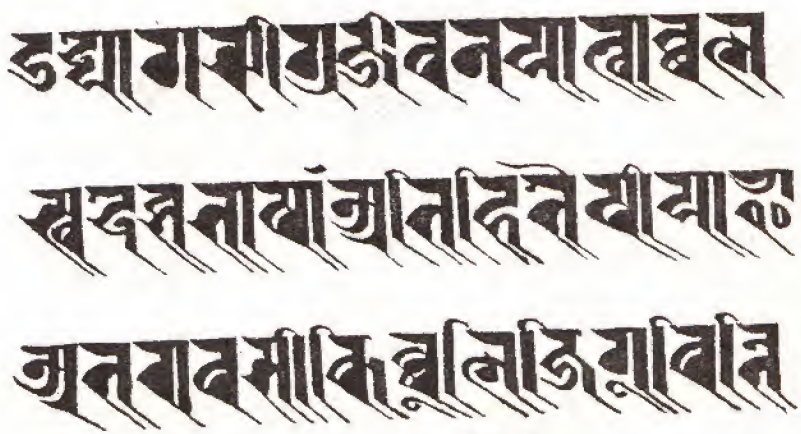

Spa Spha Sba Sbha Sma
ष्प ष्फ ष्ब ष्भ ष्म

For Reading Practice
अभ्यास निमित्त परलप्येगु शिक्षा

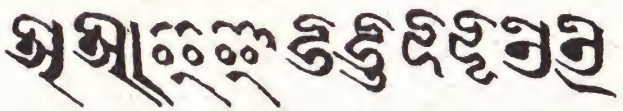
—०—

थुलि शिक्षा अभ्यास निम्ति परलप्येगु जुल। थन तक रञ्जनाया वर्ण परिचय जुल। थन क्वसं निसें विविध आखलया स्वर व व्यञ्जनवर्ण प्रारम्भ ज्वी: -

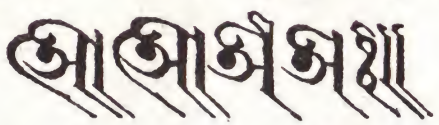
2 - २

Bhujinmol Alphabet

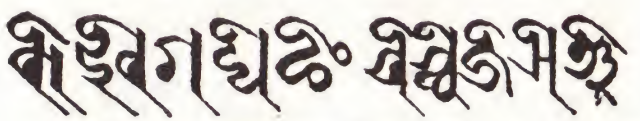
भूजिंमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

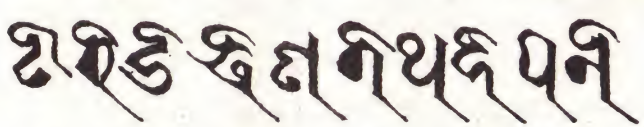
A A I EE U OO Ri Ree E Ai
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ए ऐ

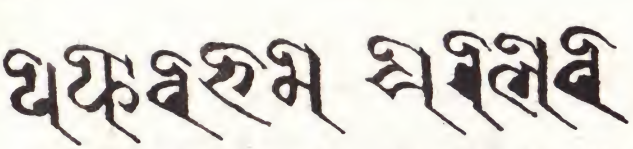
O Au Am Ah
ओ औ अं अः ॥

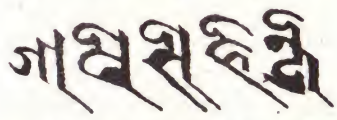
Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

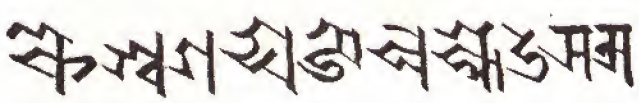
Sha Sha Sa Ha Ksha
श ष स ह क्ष

3 - ३

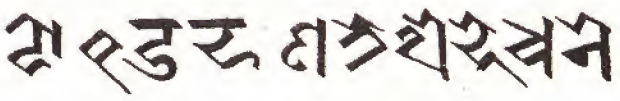
Kunmol Alphahet
कूंमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

A A I EE U OO E Ai O Au
अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ

Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

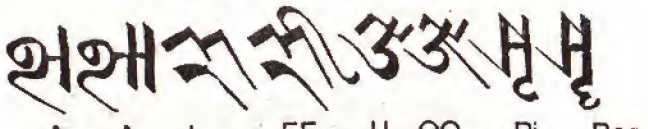

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

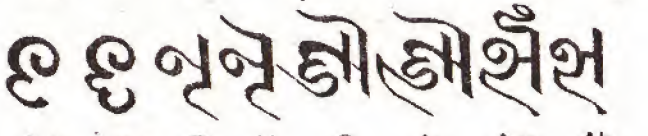
4 - ४

Kwenmol Alphahet

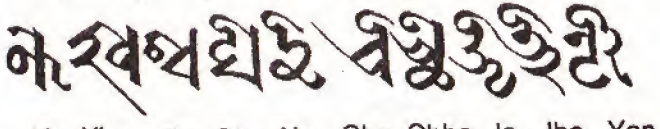
क्वेंमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

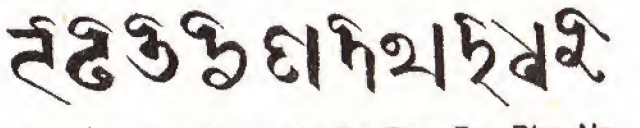
A A I EE U OO Ri Ree
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ

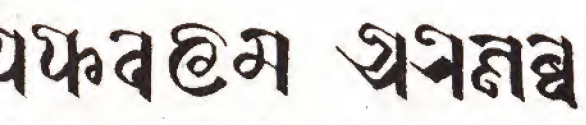
Lri Lree E Ai O Au Am Ah
ऌ ॡ ए ऐ ओ औ अं अः

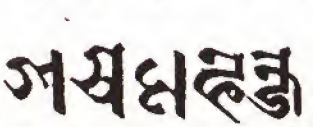
Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

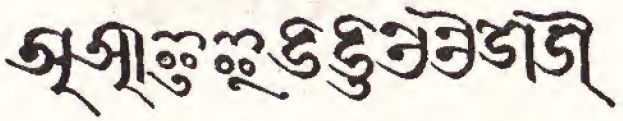

Sha Sha Sa Ha Ksha
श ष स ह क्ष

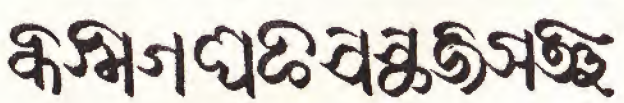
5 - ५

Golmol Alphabet

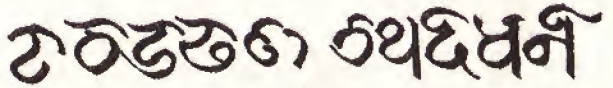
गोलमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

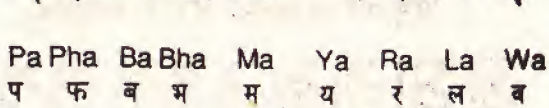
A A I EE U OO E Ai O Au
अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ

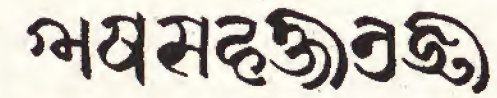
Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

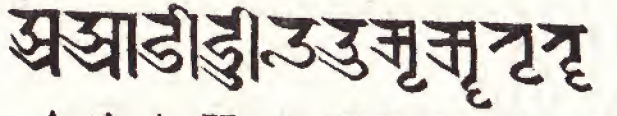

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

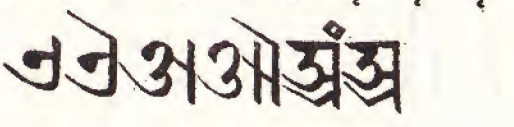
6 - ६

Pachumol Alphabet

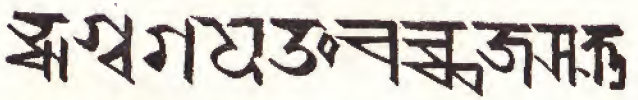
पाचूमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

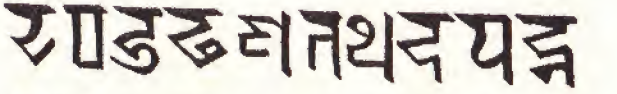
A A I EE U OO Ri Ree Lri Lree
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ

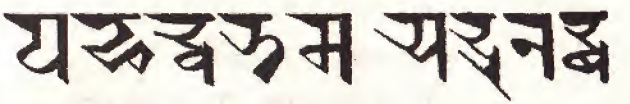
E Ai O Au Am Ah
ए ऐ ओ औ अं अः

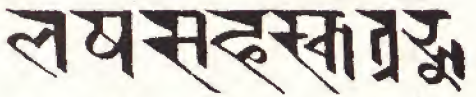
Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

7 - ७

Hinmol Alphabet

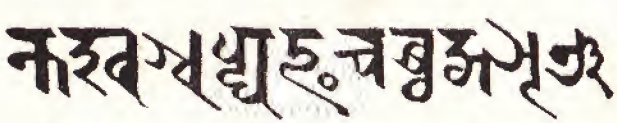
हिंमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

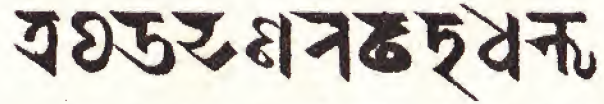
A A I EE U OO Ri Ree
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ

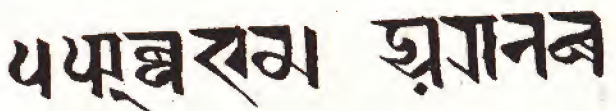
E Ai O Au Am Ah
ए ऐ ओ औ अं अः

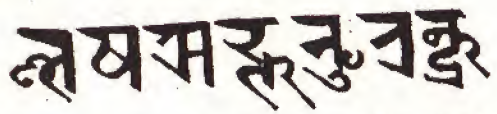
Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

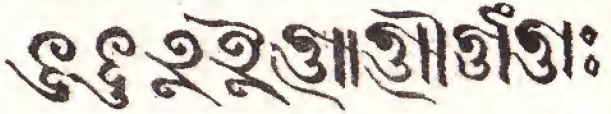
8 - ८

Litumol Alphabet

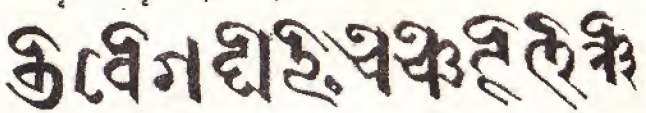
लितुमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

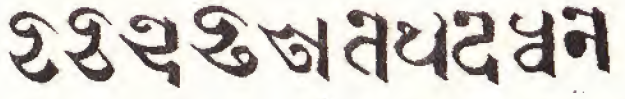
A A I EE U OO Ri Ree
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ

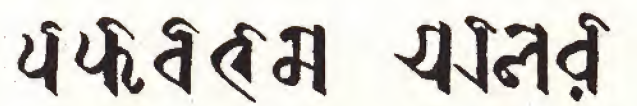
Lri Lree E Ai O Au Am Ah
ऌ ॡ ए ऐ ओ औ अं अः

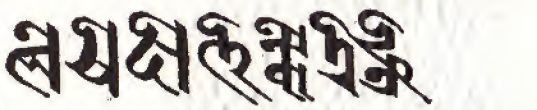
Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

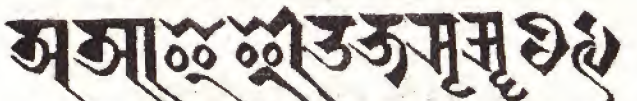

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

9 - ९

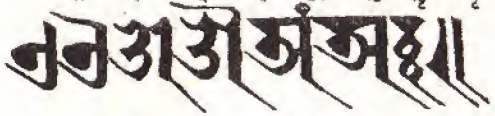
Consonants and Vowels of Nepalese Alphahets Currently in use

थौकन्हे प्रचलित आखलया स्वर व व्यञ्जन

A A I EE U OO Ri Ree lri lree

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ

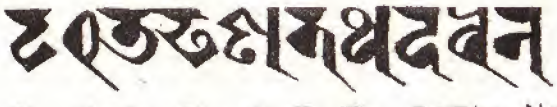
E Ai O Au Am Ah

ए ऐ ओ औ अं अः

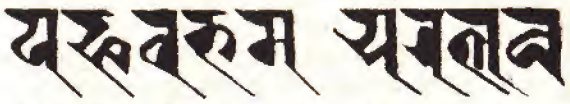
Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan

क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na

ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa

प फ ब भ म य र ल व

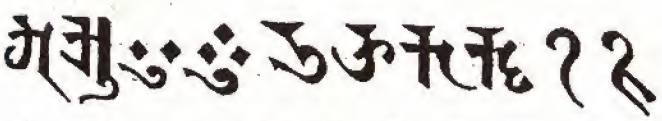

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna

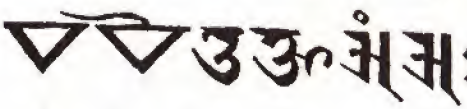
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

Miscellaneous alphabets to be met on the manuscrips and incriptions of Nepal.
This type of Nepalese consonants and vowels is found on the palm leaf manuscript in the monastry of Horyuji in Japan.

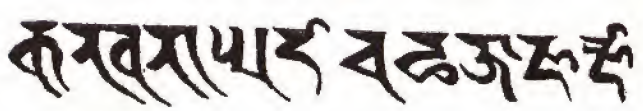
ध्व छगू आखल जापाने होर्युजीपिगु बिहारे उष्णीष विजय धारणी तालपत्रस लुयावगु नेपाल आखलया स्वर व व्यञ्जन ।

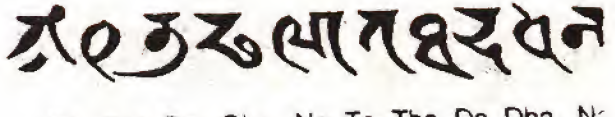
A A I EE U OO Ri Ree Lri Lree
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ

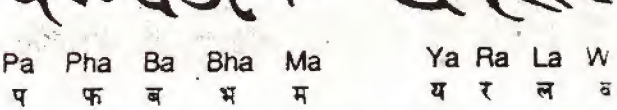
E Ai O Au Am Ah
ए ऐ ओ औ अं अः

Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

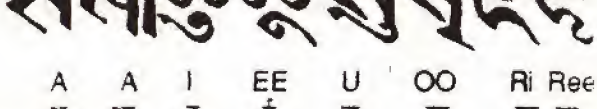
Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La W
प फ ब भ म य र ल व

Sha Sha Sa Ha Ksha
श ष स ह क्ष

This type of consonants and vowels are also availab various incriptions of Nepal

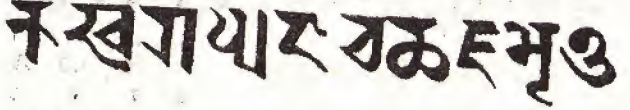
ध्व छगू आखल नं अपाःयाना स्थान स्थानान्तरस शिला लेखखय् खनेदुया नि च्वयागु जुल गुप्त आखलया स्वर व व्यञ्जन ।

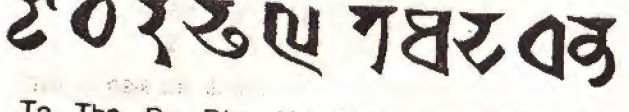
A A I EE U OO Ri Ree
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ

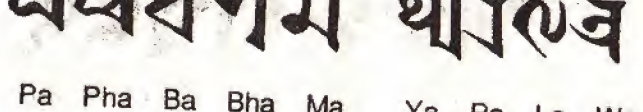
Lri Lree E Ai O Au Am Ah
ऋ ॠ ए ऐ ओ औ अं अः

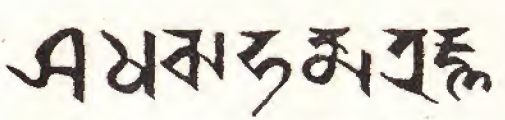
Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

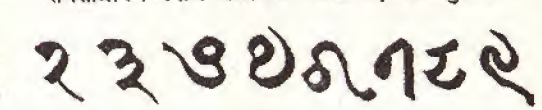

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

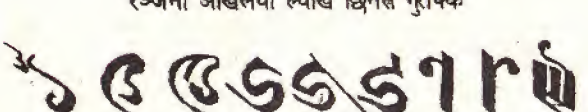
Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

सर्वसाधारण नेपाल आखलया ल्याख छि नसें गुँतक्क

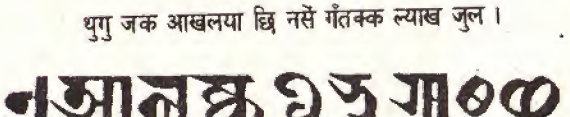
1 2 3 4 5 6 7 8 9
१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ ॥

रञ्जना आखलया ल्याख छिनसें गुँतक्क

1 2 3 4 5 6 7 8 9
१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९

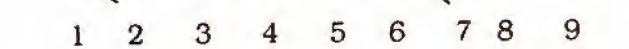
थुगु जक आखलया छि नसें गँतक्क ल्याख जुल ।

1 2 3 4 5 6 7 8 9
१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९

ध्व छगू नेपाल आखलया रुपकया ताम्र द्वीप निवासिपिसं थवगु वर्णसंज्ञास दुथ्याका तःगुया व्यञ्जनवर्ण -

Ka Kha Ghha Nga Chya Chhya Jhya Nya
का खा ग्घा ङ्गा ॥ च्या छ्या झ्या न्या ॥

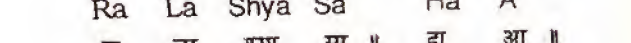

Ta Tha Dha Na Pa Pha Bha Ma
ता था ध्या ना ॥ पा फा भा मा ॥

Cha Chha Ja Wa Syaha Sha Ha Ya
चा छा जा वा ॥ स्याः शा हा या ॥

Ra La Shya Sa Ha A
रा ला श्या सा ॥ हा आ ॥

Ka	क	Cha	च	Ta	ट	Ta	त	Pa	प
Kha	ख	Chha	छ	Tha	ठ	Tha	थ	Pha	फ
Ga	ग	Ja	ज	Da	ड	Da	द	Ba	ब
Gha	घ	Jha	झ	Dha	ढ	Dha	ध	Bha	भ
Na	ङ	Yan	ञ	Na	ण	Na	न	Ma	म

Ya	य	Sha	श	Ksha	क्ष
Ra	र	Sha	ष	Tra	त्र
La	ल	Sa	स	Jan	ज्ञ
Wa	व	Ha	ह		

Ka	का
Kha	खा
Ghha	ग्घा
Nga	ङ्गा
Chya	च्या
Chhya	छ्या
Jhya	ज्या
Nya	ञ्या
Ta	टा
Tha	ठा
Dha	ढा
Na	णा
Pa	पा
Pha	फा
Bha	भा
Ma	मा

Cha	चा
Chha	छा
Ja	जा
Wa	वा
Syaha	स्या:
Sha	शा
Ha	हा
Ya	या
Ra	रा
La	ला
Shya	श्या
Sa	सा
Ha	हा
A	आ

Books by Sugat Das Tuladhar

1. The Unchanging Principles and the changing entities of the society
2. The relativity of the Nepalese Problem
3. Deliberations on the Nepal's 1st Five Year Plan
4. The Problem of Currency, Exchange and Banking in Nepal
5. How to design and make Power Transformers
6. How to design and make Audio Transformers
7. Nepal Bhasa Sabha Sangrah (Nepalbhasa (Newari) - Nepali-English-Hindi) Word book
8. Buddhism a Food for thought Translated